

Nem Nefertiti, hanem egy férfi?

A múmia, amelyről vonásainak szépsége miatt nemrégiben egy egyiptológus azt állította, hogy Nefertitié lehet, valójában férfi volt – állítja Zahi Hawass egyiptomi Régészeti Főfelügyelő.

Nefertiti, Ehnaton fáraó felesége és társuralkodója, Tutankhamon mosto-

haanya az ókori Egyiptom történetének egyik legnagyobb hatalmú aszszonya volt. Reformátor férje miatt – aki Egyiptomban Amon isten tisztelete helyett bevezette az egyistenhitet, Aton isten kizárólagos imádatát – nevét, arcképét, az őt ábrázoló reliefeket megpróbálták teljesen eltüntetni. Ehnaton halála után ugyanis az Amon-papok visszaszerezték régi hatalmukat, megszüntették Aton tiszteletét, amiként ezt Tutankhamon neve is jelzi. Haragjukban igyekeztek a történelemből kitörölni Ehnaton és uralkodótársai létezését is. Nem tudjuk azt sem, hol temették el Nefertitit. Sokan úgy vélik, a KV 35-nek, II. Amenhotep sírjának egyik kamrájába dobott három múmia egyike. Joann Fletcher (Yörk Egyetem) is ezen kutatók közé tartozik, s újabb antropológiai vizsgálatok eredményeire hivatkozva igyekezett vélemé-

Németországban túl sokat röntgeneznek

Felsorolni is hosszú volna hányféle diagnosztikai eljárásban használnak röntgensugarakat. A Neuherbergben levő Környezeti és Egészségügyi Kutatóközpont kutatóinak tanulmányai sze-

rint 1997-ben Németországban ezer lakosra – a fogászati felvételeket is beleszámítva – 1665 röntgenvizsgálat jutott. Ezt soknak tartják, mert más fejlett országokban ez az érték kisebb; Nagybritanniában például csak 704. Németországot csak Japán múlja felül az éves röntgenvizsgálatok számával (2316).

A döntő, persze, nem a röntgenezések száma, hanem az ezek során kapott sugárdózis. Ez Németországban 2 millisievert körüli, ami a kétszerese a megfelelő francia és svájci értékeknek és hatszorosa az Egyesült Államokbelinek.

A 2 millisievert messze nem egészségkárosító érték, de az átlag mögött

az egyes emberek jóval nagyobb sugárdózist kaphatnak, ami a körülmények szerencsétlen összejárása esetén akár már kockázati tényező is lehet. Egy mell-, vagy hasüregi kompjutertomográfus vizsgálat sugárterhelése 10 millisievert feletti, ami önmagában még nem kockázati tényező, de másol, más orvosoknak már jó volna tudni róla és figyelembe venni saját diagnosztikai vizsgálataikhoz. A kutatók távlati elképzelése ezért, hogy a betegek minden röntgenvizsgálat után igazolást kellene adni arról, hogy mikor, milyen sugárterhelés érte.

(Frankfurter Allgemeine Zeitung)

Ki karcolta az ábrákat?

Kutatók egy németországi barlangban 30 ezer éves elefántcsontdarabot találtak, amelyen összetett figurális ábrázolás látható. Mivel ez az az időpont, amikor a modern ember már megjelent Európában, de a Neander-völgyi ember még nem halt ki, nem lehet pontosan eldönteni: melyiküknek köszönhető a műalkotás.

Nicholas Conard, a Tübingeni Egyetem régésze az Ulm közelében lévő Hohle Fels barlangban találta a leletet, ott, ahol korábban már

több hasonló korú, karcolt csonteszköz is előkerült. A csontdarabon egy ló és egy madár látható.

Conard szerint az ábrázolás régebbi, mint a nevezetes Löwenmensch (Oroszlánember) figura, amelyet 1939-ben találtak meg Vogelherd közelében. Mind ez ideig ezeket a tárgyakat (az Oroszlánembert és a Hohle Fels

barlangban korábban előkerült tárgyakat) vélték a világon a legrégebbi figurális alkotásoknak. A most előkerült csontdarab azonban ezeknél ősből – mondja Conard, mivel azok előkerülési helyénél mélyebb régészeti rétegből ásták ki.

(Nature)